

Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar
Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477, +38119422543; faks: +38119442236; računovodstvo: +38119425659;

*ЦЕНТАР ЗА ПРОМОЦИЈУ ЗДРАВЉА, АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКУ СА БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ*

ЗАДОВОЉСТВО ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР 2023. године

ЗАДОВОЉСТВО ЗАПОСЛЕНИХ

Циљ анкетирања

Анкетирање се спроводи у циљу добијања полазне основе за планирање, имплементацију и евалуацију неопходних интервенција које унапређују професионалну сатисфакцију.

Методологија

Истраживање је спроведено крајем новембра 2023. године:

- У установама **примарне** здравствене заштите истраживање је **спроведено 27. новембра 2023.** године у периоду од 7 до 20 часова, односно до краја радног времена
- У **стационарним** здравственим установама – у периоду од 7 часова ујутро **27. новембра 2023. до 7 часова ујутро 28. новембра 2023.**
- У **осталим** здравственим установама – **27. новембра 2023.** године у радно време тих установа.

За истраживање се користи достављени упитник о задовољству запослених, који је јединствен за све здравствене установе примарног, секундарног и терцијалног нивоа здравствене заштите.

Чињеница је да се задовољство послом дефинише као позитивна емоционална реакција и став појединца према свом послу. Дефинисањем на овакав начин намеће се закључак да задовољство послом чине многи фактори, који заједничким деловањем треба да произведу исто.

Фактори се групишу у две велике групе тзв. организационе и личне.

1. Организациони фактори обухватају све везано за услове рада: плата, шефови, сарадници, простор и тако даље. Организациони фактори су главни за превенирање незадовољства.
2. Лични фактори обухватају саму природу посла, тј.: задатке који чине посао, осећај одговорности, професионални развој и достигнућа на послу. Сатисфакција је главни императив унутрашњих личних фактора.

Ова анкета је обухватила обе групе фактора који ће надаље бити приказани кроз анализу.

Обрађена питања из упитника:

а) Организациони фактори:

1. Адекватност опреме за рад.
2. Адекватност простора за рад.
3. Распољиво време за рад.
4. Руковођење и организација рада у установи.
5. Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција

б). Лични фактори:

1. Аутономија у обављању посла – могућност самосталног доношења одлука
2. Уважавање и вредновање вашег рада од стране претпостављених
3. Непосредна сарадња са колегама
4. Однос пацијената према вама
5. Могућност за професионални развој/ континуирану едукацију
6. Финансијска надокнада за рад

ц). Остало:

1. Колико сте приликом обављања посла у редовним условима напети, под стресом или притиском?
2. Да ли планирате да у наредних пет година промените посао?
3. Оцена укупног задовољство послом који сада обављате.

д) ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Пол
2. Године старости
3. Занимање
4. Да ли тренутно обављате неку од руководећих функција?
5. Да ли поред посла који обављате у Вашој установи радите и на неком другом месту?

Интерпретација резултата истраживања:

Већина питања су по методологији анкете у модалитетима 1, 2, 3, 4, и 5

Организациони и лични фактори, односно питања која се односе на њих су интерпретирана , преко скорa и стандардне девијације.

Оцена ближа јединици даје информацију да по том питању у односу на здравствену установу имамо незадовољне запослене раднике, а супротно томе задовољне, тј. скор ближи броју пет.

И овде као код задовољства корисника стандардна девијација се интерпретира на исти начин, односно (+) и (-), је одступање у оба смера од скорa тј. сама оцена је прецизнија, ако је она што мања.

Упростијено, мања стандардна девијација објашњава јединственост (хомогеност) одговора свих испитаника за задато питање у односу на здравствену установу.

Остала питања су интерпретирана преко броја и процентне структуре одговора испитаника. Вредности статистичког теста испод табеле, односно графика налазе се само тамо где је статистика детектовала значајне разлике у одговорима корисника између здравствених усанова.

Табела бр. 1 Интерна коезистентност података

Cronbach's Alpha koeficijet	Број варијабли са истоветном скалом односа
0,914	11

Висока вредност коефицијента показује да је ова скала одлично измерила задовољство

1. ЗАПОСЛЕНИ У ПРИМАРНОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Табела бр. 2 Број и структура анкетираних запослених по здравственим установама округа Бор

	Број анкетираних	Процентни приказ
<i>ДЗ М-пек</i>	149	38.2%
<i>ДЗ Бор</i>	65	16.7%
<i>ДЗ Кладово</i>	74	19.0%
<i>ДЗ Неготин</i>	102	26.2%
<i>Тотал</i>	390	100.0%

Табела бр. 3 Групни приказ организационих фактора задовољства са просечним оценама анкетираних радника у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Дом здравља			
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ Мајданпек	ДЗ Неготин
Адекватност опреме за рад	Просечна оцена	3.45	3.25	3.22	3.23
	Стд. одступање	1.049	0.976	1.285	1.057
Адекватност простора за рад	Просечна оцена	3.68	3.51	3.28	3.46
	Стд. одступање	0.953	0.954	1.200	1.171
Расположиво време за рад	Просечна оцена	3.88	3.57	3.86	3.90
	Стд. одступање	1.016	0.883	1.154	1.173
Руковођење и организација рада у установи	Просечна оцена	3.62	3.38	2.79	3.68
	Стд. одступање	1.103	1.141	1.333	1.208
Одржавање адекватних хигијенских услова	Просечна оцена	3.83	3.32	3.12	3.49
	Стд. одступање	0.921	1.081	1.364	1.223
Просечна оцена на нивоу установе		3.69	3.41	3.26	3.55

График бр. 1 График односа задовољства по организационим факторима као референтни приказ

Табела бр. 4 Групни приказ личних фактора задовољства са просечним оценама анкетираних радника у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Дом здравља			
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ Мајданпек	ДЗ Неготин
Аутономија у обављању посла	Просечна оцена	3.71	3.14	3.36	3.60
	Стд. одступање	1.089	1.189	1.306	1.186
Уважавање и вредновање вашег рада	Просечна оцена	3.66	3.20	3.12	3.74
	Стд. одступање	1.194	1.289	1.313	1.339
Непосредна сарадња са колегама	Просечна оцена	4.14	4.15	3.73	4.04
	Стд. одступање	0.857	1.107	1.296	1.168
Однос пацијената према вама	Просечна оцена	3.91	3.15	3.10	3.78
	Стд. одступање	0.958	1.377	1.434	1.233
Могућност за професионални развој	Просечна оцена	3.63	2.89	2.29	3.16
	Стд. одступање	1.166	1.261	1.276	1.364
Финансијска надокнада за рад	Просечна оцена	3.35	2.66	2.84	3.20
	Стд. одступање	1.178	1.348	1.272	1.149
Просечна оцена на нивоу установе		3.73	3.20	3.07	3.59

График бр. 2 График односа задовољства по личним факторима као референтни приказ

Табела бр. 5 Референтне средње оцене за сваки организациони фактор појединачно

	Адекватност опреме за рад	Адекватност простора за рад	Расположиво време за рад	Руковођење и организација рада у установи	Одржавање адекватних хигијенских услова
Број анкетираних	390	390	390	390	390
Без одговора	2	1	3	15	16
Просечна оцена	3.31	3.52	3.83	3.43	3.52
Стд. одступање	1.090	1.069	1.069	1.224	1.152

Табела бр. 6 Референтне средње оцене за сваки лични фактор појединачно

	Аутономија у обављању посла	Уважавање и вредновање вашег рада	Непосредна сарадња са колегама	Однос пацијената према вама	Могућност за професионални развој	Плата
Број анкетираних	390	390	390	390	390	390
Без одговора	9	4	2	41	15	5
Просечна оцена	3.52	3.50	4.04	3.61	3.13	3.10
Стд. одступање	1.189	1.294	1.085	1.242	1.343	1.243

Табела бр. 7 Емоционална исцрпљеност запослених у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Напетост, стрес и притисак	Нимало	4.1%	6.2%	5.6%	8.8%	6.0%
	мало	7.5%	15.4%	8.5%	10.8%	9.9%
	умерено	43.8%	46.2%	43.7%	38.2%	42.7%
	Много	28.1%	18.5%	14.1%	26.5%	23.4%
	Веома много	16.4%	13.8%	28.2%	15.7%	18.0%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 8 Став запослених око могућности да у наредних 5 година промени посао у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

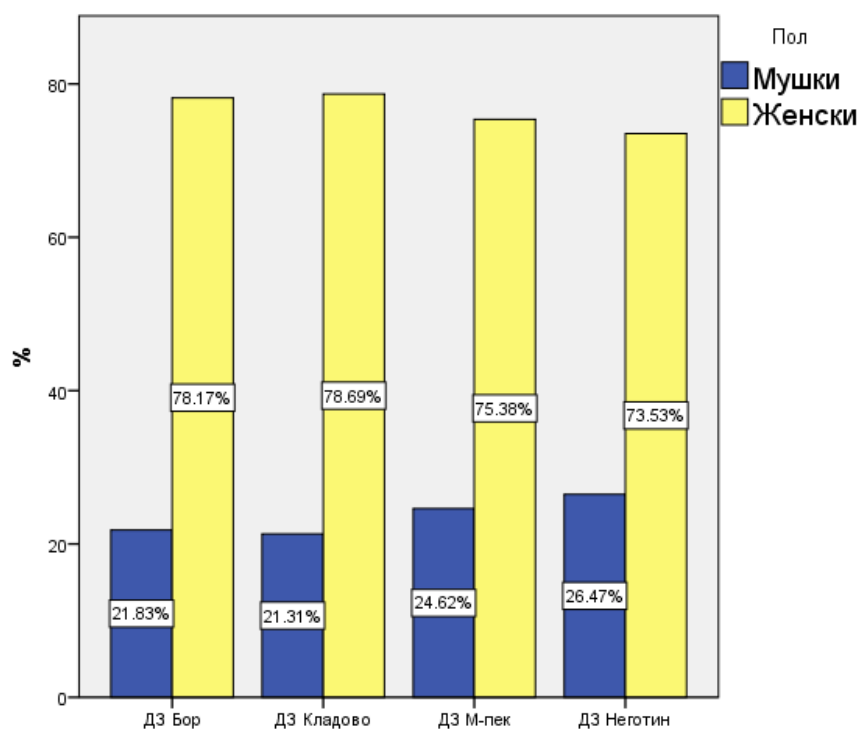
	Дом здравља				Тотал
	ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Приватни сектор здравства	2.8%		4.1%	2.9%	2.6%
Послове ван здравствене заштите	12.7%	3.1%	15.1%	4.9%	9.4%
Иностранство	11.3%	26.2%	9.6%	15.7%	14.7%
Не размишљајте о промени посла	73.2%	70.8%	71.2%	76.5%	73.3%
Тотал	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Табела бр. 9 Опште задовољство запослених послом којим се баве у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

			Здравствена установа				Тотал
			ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Опште задовољство	Веома незадовољан	Број	5	0	3	5	13
		%	3.6%	0.0%	4.1%	5.0%	3.4%
	Незадовољан	Број	7	9	4	3	23
		%	5.0%	13.8%	5.5%	3.0%	6.1%
	Ни једно ни друго	Број	39	28	26	30	123
		%	28.1%	43.1%	35.6%	30.0%	32.6%
	Задовољан	Број	73	22	31	42	168
		%	52.5%	33.8%	42.5%	42.0%	44.6%
	Веома задовољан	Број	15	6	9	20	50
		%	10.8%	9.2%	12.3%	20.0%	13.3%
	Тотал	Број	139	65	73	100	377
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square = 23,566; DF=12 => $p < 0.05$ => H1

График бр. 3 Полна структура анкетираних по здравственим установама округа Бор

Табела бр. 10 Старосна структура у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Добна старост	Мање од 35	11.9%	10.8%	26.4%	20.6%	16.8%
	35 до 54	56.6%	73.8%	56.9%	50.0%	57.9%
	Више од 55	31.5%	15.4%	16.7%	29.4%	25.4%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 11 Структура запослених према занимању у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Занимање	Доктор медицине	15.4%	12.3%	12.2%	19.6%	15.4%
	Доктор стоматологије	6.3%		2.7%	2.9%	3.6%
	Магистар фармације			1.4%		.3%
	Медицинска сестра	48.3%	60.0%	56.8%	64.7%	56.3%
	Здравствени сарадник	5.6%	4.6%	4.1%	1.0%	3.9%
	Административни радник	11.9%	18.5%	10.8%	5.9%	11.2%
	Технички радник	12.6%	4.6%	12.2%	5.9%	9.4%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 12 Руководеће структуре у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
Руководеће функције	Да	13.5%	12.9%	9.7%	13.7%	12.7%
	Не	86.5%	87.1%	90.3%	86.3%	87.3%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 13 Додатно обављање послова и поред редовног у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор

	Дом здравља				Тотал
	ДЗ Бор	ДЗ Кладово	ДЗ М-пек	ДЗ Неготин	
У настави	1.4%	0.0%	1.4%	0.0%	0.79%
У приватној пракси	7.1%	4.6%	5.4%	4.9%	5.76%
У неком другом сектору	4.3%	18.5%	6.8%	2.0%	6.54%
Не радим додатно	87.2%	76.9%	86.5%	93.1%	86.91%
Тотал	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

2. ЗАПОСЛЕНИ У СЕКУНДАРНОЈ ДЕЛАТНОСТИ

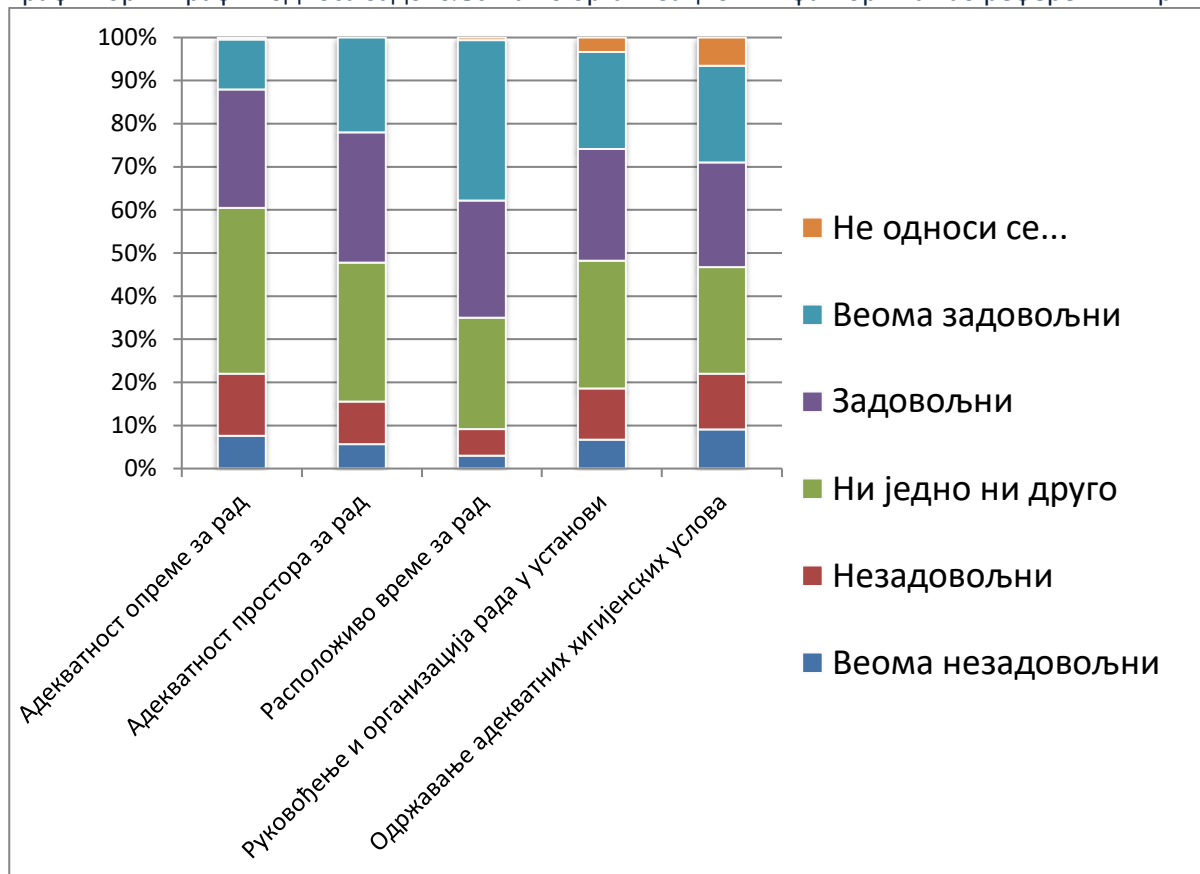
Табела бр. 14 Број и структура анкетираних запослених по здравственим установама секундарне и терцијалне здравствене заштите округа Бор

	Број анкетираних	Процентни приказ
<i>ОБ Бор</i>	302	37.5%
<i>ОБ Кладово</i>	188	23.3%
<i>ОБ Неготин</i>	83	10.3%
<i>ОБ М-пек</i>	233	28.9%
<i>Тотал</i>	806	100.0%

Табела бр. 15 Групни приказ организационих фактора задовољства са просечним оценама анкетираних радника у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Болница			
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин
Адекватност опреме за рад	Просечна оцена	3.25	3.24	3.86	2.98
	Стд. одступање	1.186	1.015	.932	1.170
Адекватност простора за рад	Просечна оцена	3.45	3.25	3.77	3.31
	Стд. одступање	1.197	1.019	.992	1.249
Расположиво време за рад	Просечна оцена	3.77	3.60	4.25	3.71
	Стд. одступање	1.159	0.947	0.824	1.147
Руковођење и организација рада у установи	Просечна оцена	3.52	3.29	3.50	3.18
	Стд. одступање	1.258	1.062	1.136	1.239
Одржавање адекватних хигијенских услова	Просечна оцена	3.53	3.37	3.91	3.11
	Стд. одступање	1.265	0.956	1.190	1.190
Просечна оцена на нивоу установе		3.50	3.35	3.86	3.26

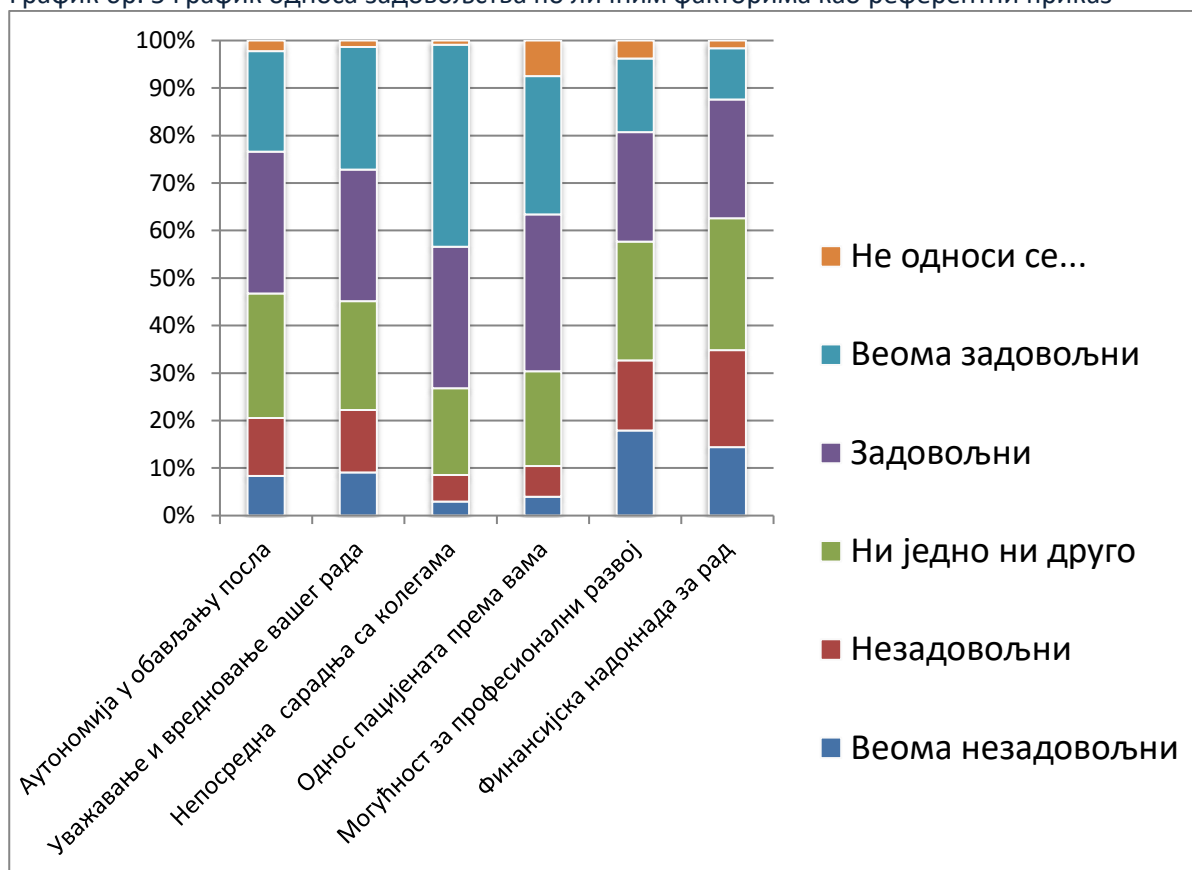
График бр. 4 График односа задовољства по организационим факторима као референтни приказ

Табела бр. 16 Групни приказ личних фактора задовољства са просечним оценама анкетираних радника у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Болница			
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин
Аутономија у обављању посла	Просечна оцена	3.49	3.40	3.78	3.29
	Стд. одступање	1.201	1.097	1.187	1.264
Уважавање и вредновање вашег рада	Просечна оцена	3.66	3.39	3.58	3.30
	Стд. одступање	1.240	1.148	1.234	1.358
Непосредна сарадња са колегама	Просечна оцена	4.11	3.94	4.18	3.98
	Стд. одступање	1.064	0.998	0.995	1.095
Однос пацијената према вама	Просечна оцена	3.94	3.61	4.07	3.79
	Стд. одступање	1.082	1.063	.887	1.129
Могућност за професионални развој	Просечна оцена	3.12	3.15	3.08	2.82
	Стд. одступање	1.440	1.213	1.295	1.285
Финансијска надокнада за рад	Просечна оцена	2.93	3.02	3.29	2.88
	Стд. одступање	1.266	1.186	1.145	1.200
Просечна оцена на нивоу установе		3.54	3.42	3.66	3.34

График бр. 5 График односа задовољства по личним факторима као референтни приказ

Табела бр. 17 Референтне средње оцене за сваки организациони фактор појединачно

	Опрема за рад	Простор за рад	Време за рад	Руковођење и организација	Адекватни хигијенски услови
Број анкетираних	806	806	806	806	806
Без одговора	9	3	8	26	20
Просечна оцена	3.23	3.40	3.77	3.37	3.41
Стд. одступање	1.144	1.162	1.091	1.205	1.192

Табела бр. 18 Референтне средње оцене за сваки лични фактор појединачно

	Аутономија у обављању посла	Уважавање и вредновање вашег рада	Непосредна сарадња са колегама	Однос пацијената према вама	Могућност за професионални развој	Плата
Број анкетираних	806	806	806	806	806	806
Без одговора	20	15	7	63	37	15
Просечна оцена	3.44	3.49	4.04	3.83	3.04	2.97
Стд. одступање	1.201	1.263	1.053	1.082	1.335	1.220

Табела бр. 19 Емоционална исцрпљеност запослених у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
Напетост, стрес и притисак	Нимало	4.3%	5.9%	10.0%	4.7%	5.4%
	мало	12.9%	10.6%	13.8%	11.2%	12.0%
	умерено	38.7%	45.7%	43.8%	42.1%	41.8%
	Много	21.5%	21.8%	22.5%	27.0%	23.3%
	Веома много	22.5%	16.0%	10.0%	15.0%	17.6%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 20 Став запослених око могућности да у наредних 5 година промени посао у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

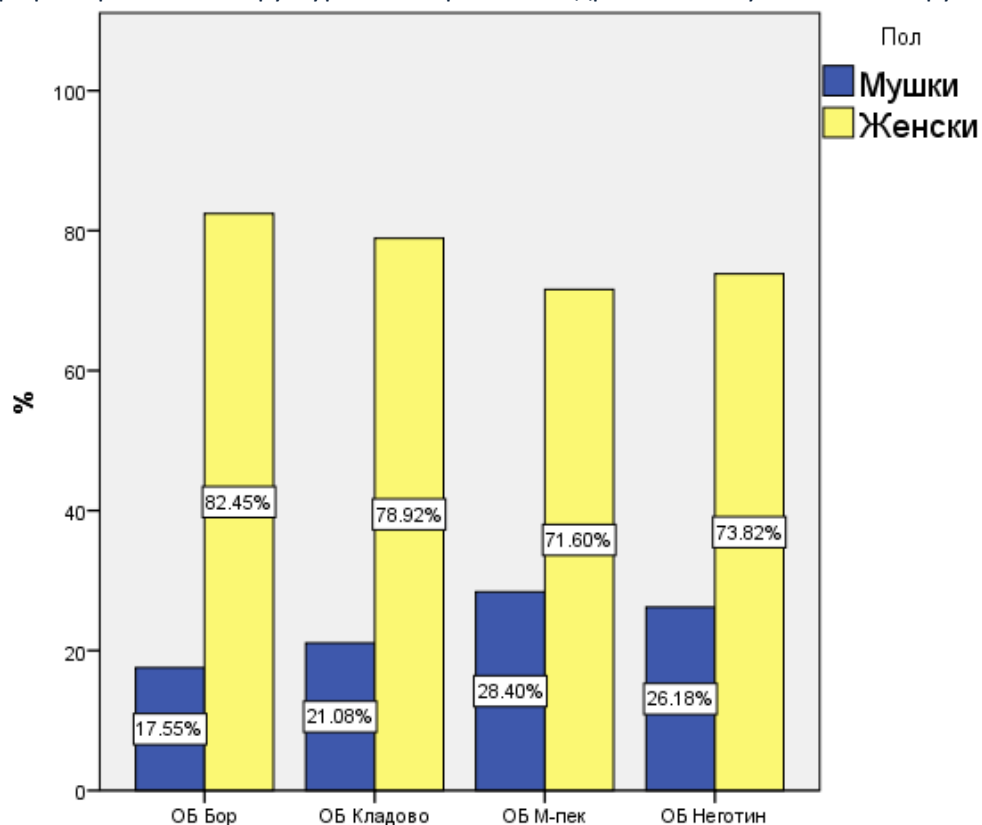
	Болница				Тотал
	ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
Приватни сектор здравства	3.3%	4.8%	5.0%	3.9%	4.0%
Послове ван здравствене заштите	10.3%	6.4%	11.3%	6.0%	8.2%
Иностранство	15.2%	22.3%	15.0%	8.2%	14.8%
Не размишљајте о промени посла	71.2%	66.5%	68.8%	82.0%	73.0%
Тотал	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Табела бр. 21 Опште задовољство запослених послом којим се баве у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

			Здравствена установа				Тотал	
			ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин		
Опште задовољство	Веома незадовољан	Број	17	3	1	19	40	
		%	5.6%	1.6%	1.2%	8.2%	5.0%	
	Незадовољан	Број	36	11	2	19	68	
		%	11.9%	5.9%	2.5%	8.2%	8.5%	
	Ни једно ни друго	Број	97	72	27	98	294	
		%	32.1%	38.5%	33.3%	42.2%	36.7%	
	Задовољан	Број	100	83	36	69	288	
		%	33.1%	44.4%	44.4%	29.7%	35.9%	
	Веома задовољан	Број	52	18	15	27	112	
		%	17.2%	9.6%	18.5%	11.6%	14.0%	
	Тотал		Број	302	187	81	232	802
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square = 40,277; DF=12 => p < 0.01 => H1

График бр. 6 Полна структура анкетираних по здравственим установама округа Бор

Табела бр. 22 Старосна структура у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
Добна старост	Мање од 35	9.9%	22.9%	19.3%	8.6%	13.5%
	35 до 54	61.9%	61.2%	42.2%	57.1%	58.3%
	Више од 55	28.1%	16.0%	38.6%	34.3%	28.2%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 23 Структура запослених према занимању у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
Занимање	Доктор медицине	12.3%	19.7%	18.8%	16.3%	15.8%
	Доктор стоматологије	0.3%	1.6%			.5%
	Магистар фармације	0.3%	1.1%	1.3%	.9%	.7%
	Медицинска сестра	68.9%	68.6%	58.8%	52.4%	63.0%
	Здравствени сарадник	6.3%	3.2%	2.5%	2.1%	4.0%
	Административни радник	4.0%		8.8%	8.6%	4.9%
	Технички радник	7.9%	5.9%	10.0%	19.7%	11.1%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 24 Руководеће структуре у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Здравствена установа				Тотал
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
Руководеће функције	Да	13.5%	14.0%	13.4%	14.7%	14.0%
	Не	86.5%	86.0%	86.6%	85.3%	86.0%
Тотал		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Табела бр. 25 Додатно обављање послова и поред редовног у односу на здравствене установе секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор

		Болница				Тотал
		ОБ Бор	ОБ Кладово	ОБ М-пек	ОБ Неготин	
У настави		0.3%	0.0%	0.0%	0.4%	0.2%
У приватној пракси		6.6%	3.7%	7.3%	3.4%	5.1%
У неком другом сектору		4.6%	6.9%	3.7%	3.9%	4.8%
Не радим додатно		88.7%	89.4%	89.0%	92.3%	89.9%
Тотал		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

3. Дискусија и закључци

3.1 Запослени у примарној и превентивној делатности здравствене заштите

На основу просечне оцене организационих фактора на окружном нивоу, закључујемо да је највише задовољних радним временом за обављање посла (3,83) и спровођењем адекватних хигиенских услова у просторијама (3,52) . Са највећим просечним оценама на округу а тичу се организационих фактора су ДЗ Бор (3,69); ДЗ Неготин (3,55) затим ДЗ Кладово (3,41), и мање задовољних је у ДЗ Мајданпек (3,26).

Од личних фактора задовољства запослених предњачи просечна оцена која објашњава да су радници задовољни непосредном сарадњом са колегама (4,04) и односом пацијената према њима (3,61). Са највећим просечним оценама на округу које се тичу личних фактора су у ДЗ Бор (3,73); Неготин (3,59), затим ДЗ Кладово (3,20), и мање задовољних су у ДЗ Мајданпек (3,07). Најмање просечне оцене су профилисане кроз незадовољство платом и могућностима за непредовање у професионалном смислу код осталих домова здравља округа.

Напетост, стрес и притисак није занемарљива појава код запослених у све четири установе примарне здравствене заштите. Око 40% запослених је изложено емоционалним напорима када је посао у питању. Овакав однос је индентичан када је у питању структура запослених у већини установа.

И поред наведених околности у раду није изражена жеља за променом посла код 73% испитаника. Део запослених је заинтересован за одлазак у иностранство и то око 15% а део би потражио посао ван система здравствене заштите и у приватној пракси (око \approx 12%).

Постоји статистичка разлика општег задовољства запослених у примарној делатности здравствене заштите између здравствених установа округа Бор. Близу трећине (\approx 58%) анкетираних је задовољно/веома задовољно, односно \approx 10% запослених је незадовољно/веома незадовољно, док су остали анкетирани ни задовољни-ни незадовољни (око 32%). Највише незадовољства евидентирали смо код анкетираних радника у ДЗ Кладово (око 14% анкетираних).

Полна структура анкетираних по здравственим установама округа Бор је са израженом женском популацијом (\approx 77% анкетираних).

Старосна структура у односу на здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите округа Бор опредељује јача половина (\approx 58%) анкетираних, позиционирана у доброј групи од 35 до 54 година старости, док је скоро 25% акетираних са преко 55 година старости. Највише радника млађе животне доби, до 35 година, имамо у ДЗ Мајданпек (\approx 26%) и Кладово (\approx 20%).

Структура запослених према занимању је у 80% случајева медицинске и здравствене оријентације. Око 13% запослених је квалификовано за руководеће функције код свих здравствених установа примарне здравствене заштите округа Бор.

Додатно обављање послова и поред редовног је врло ретко и углавном испод 6% од укупног броја запослених у установама примарног нивоа здравствене заштите округа Бор.

3.2 Запослени у секундарној и терцијарној делатности здравствене заштите

На основу просечне оцене организационих фактора на окружном нивоу, закључујемо да је највише задовољних радним временом за обављање посла (3,77) и хигијеном просторија (3,41). Задовољни радници на основу највећих просечних оцена које обухватају групу организационих фактора су у Мајданпеку (3,86), затим у Бору (3,50), Кладову (3,35) и мало мање задовољних у ОБ Неготин (3,26)

Од личних фактора задовољства запослених предњачи просечна оцена која објашњава да су радници највише задовољни непосредном сарадњом са колегама (4,04) и односом пацијената према њима (3,83). Задовољни радници на основу највећих просечних оцена, које обухватају групу личних фактора су: ОБ Мајданпек (3,66), ОБ Бор (3,54), затим ОБ Кладово (3,42) и Неготин (3,34). Најмање просечне оцене су профилисане кроз незадовољство платом и могућностима за напредовање у професионалном смислу.

Напетост, стрес и притисак није занемарљива појава код запослених у све четири здравствене установе секундарне здравствене заштите. Више од две трећине анкетираних било је изложено стресу у мањој (42%) или већој мери (40%).

И поред наведених околности у раду није изражена жеља за променом посла код 73% испитаника. Део запослених је заинтересован за одлазак у иностранство и то око 15% а део би потражио посао ван система здравствене заштите и у приватној пракси ($\approx 8\%$).

Постоји статистичка разлика општег задовољства запослених у секундарној делатности здравствене заштите између здравствених установа. Од укупно анкетираних, око 50% је задовољних/веома задовољних, односно око $\approx 13\%$ запослених је незадовољно/веома незадовољно док су остали ни задовољни-ни незадовољни (око 37%). Највише незадовољства смо евидентирали код радника у Бору и Неготину (око 16% анкетираних).

Полна структура анкетираних по здравственим установама округа Бор је са израженом женском популацијом ($\approx 75\%$).

У старосној структури доминира добна група од 35 до 54 година старости са скоро две трећине анкетираних у односу на остале две добне групе запослених секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор. Око 28% анкетираних има преко 55 година старости док је највише радника млађе животне доби (до 35 година), у општим болницама у Мајданпеку и Кладову (≈20%).

Структура запослених према занимању је у 80% случајева медицинске и здравствене оријентације. Око 15% анкетираних је административно и техничко особље док су остали здравствени сарадници (4%). Око 14% запослених је квалификовано за руководеће функције код свих здравствених установа секундарне здравствене заштите округа Бор.

Додатно обављање послова и поред редовног је врло ретко и углавном око 10% од укупног броја запослених у установама секундарног нивоа здравствене заштите округа Бор.

Припремио и уредио

Миодраг Костић

Центар за промоцију здравља, анализу,
планирање, организацију здравствене
службе и информатику са биостатистиком у
здравству

Др Јасмина Радосвљевић

Директор Завода за јавно здравље „Тимок“ Зајечар

Слађана Ристић